

Jak rozmawiać o poglądach w klasie?

Jako wychowawcy często moderujemy rozmowy między uczniami. Jako nauczyciele Edukacji Obywatelskiej stykamy się z tematami ideologicznymi w klasie. Jak je omawiać z uczniami, szanując jednocześnie neutralność światopoglądową szkoły?

✓ Czego potrzebują uczniowie?

Raport „Dobra rozmowa w szkole” pokazuje, że uczniowie szkół średnich chcą rozmawiać na tematy światopoglądowe. Ważne są dla nich trzy rzeczy:

- żeby mogli wyrazić swoje zdanie,
- zostali wysłuchani przez dorosłych (nauczyciela),
- by nie musieli wstydzić się przed rówieśnikami.

✓ Debata czy dobra rozmowa?

Jeśli w szkole poruszamy tematy światopoglądowe, to robimy to głównie podczas kółek debatanckich – w różnych wersjach debaty oksfordzkiej. Uczniowie losują stanowiska i uczą się, jak argumentować i odpierać argumenty drugiej strony. To cenna umiejętność, ale debata nie uczy ciekawości poglądu drugiej strony – jej celem jest wygrana, a nie zrozumienie. W dobrej rozmowie słuchamy się nawzajem, mówimy swoje zdanie, uznajemy różnice i szukamy punktów wspólnych.

JAK SIĘ ZA TO ZABRAĆ?

- 1 Ustal dokładny temat rozmowy.** Przygotuj wcześniej listę tematów i pozwól uczniom wybrać. Docenią, że mają wpływ na kształt zajęć, a Ty unikniesz ryzykownych tematów.
- 2 Podaj zasady dobrej rozmowy.** Po wyborze tematu, omów szybko każdą z zasad (boks obok).
- 3 Wypisz lub wyświetl listę pytań ułatwiających rozmowę.** Co myślisz o...? Dlaczego Ci na tym zależy...? Co sprawiło, że zacząłeś tak myśleć? Co jest dla Ciebie najważniejsze w tym temacie? Dlaczego? Różnimy się w kwestii ... A co nas łączy?
- 4 Poprowadź rozmowę.** Wykorzystaj swój autorytet, by udzielać głosu i porządkować rozmowę. Nie komentuj stanowisk i reaguj na sytuacje, gdy uczniowie będą krytykować się między sobą.
- 5 Zapytaj o wrażenia.** Po omówieniu tematu zapytaj uczniów o najważniejsze odczucia i najciekawsze wnioski z rozmowy.

Jakie tematy możesz zaproponować?

- Sukces w życiu – co oznacza?
- Czy w szkole powinien być zakaz korzystania z telefonów?
- O której godzinie powinny zaczynać się lekcje w szkole?
- Czy powinniśmy móc głosować od 16. roku życia?
- Czy warto być aktywnym w mediach społecznościowych?
- Jak państwo powinno dbać o zdrowie psychiczne młodych osób?

Chcesz wiedzieć więcej?

Sprawdź nasz raport **Dobra rozmowa w szkole** albo wejdź na www.fnw.org.pl

Pięć zasad dobrej rozmowy

- 1** Szanujemy się nawzajem.
- 2** Słuchamy bez przerywania.
- 3** Mówimy w swoim imieniu, bez uogólnień.
- 4** Nie oceniamy.
- 5** Jesteśmy otwarci i ciekawi różnych opinii.